

سوالات متن مطالعات اجتماعی نهم درس بیست و سه (بهره وری چیست؟)

- ۱- برای بهره وری بیشتر در کارها به چه نکاتی باید توجه کنیم؟ ما در هر محیطی که هستیم، در خانه، مدرسه، اداره، کارخانه، مزرعه و ... می توانیم با فکر کردن و چاره اندیشی، کارها را مؤثرتر و مفیدتر انجام دهیم. به عبارت دیگر، می توانیم هدف های درست را انتخاب کنیم، از امکاناتی که داریم عاقلانه و صحیح بهره ببریم و از اسراف و اتلاف منابع بپرهیزیم.
- ۲- بهره وری با چه مفاهیم و یا اقداماتی ارتباط دارد؟ بهره وری با صرفه جویی، انجام دادن کارها به صورت آگاهانه و عاقلانه، جلوگیری از اسراف و اتلاف منابع، استفاده صحیح از امکانات و نعمت های الهی، کاهش هزینه ها و مانند آن ارتباط دارد.
- ۳- بهره وری یعنی چه؟ بهره وری یعنی از بین کارهای ممکن، کار درست را انتخاب کنیم و آن را با روش درست انجام دهیم. (اثر بخشی و کارایی)
- ۴- حدیثی از پیامبر (ص) در مورد بهره وری بیان کنید؟ "خداوند دوست دارد اگر کسی از شما کاری انجام می دهد، آن را محکم و بی عیب انجام دهد."
- ۵- این سخن از کیست؟ و در چه موردی است؟ "فردی که به کار بی اهمیت پردازد، امور مهم تر را تباه ساخته است." از حضرت علی (ع) و در مورد بهره وری می باشد.
- ۶- نمونه هایی از تفکر بهره وری در زندگی مردم در روزگار گذشته را بنویسید. ابداع و حفر قنات، ذخیره کردن آب در آب انبارها، خشک کردن و ذخیره محصولات کشاورزی و تعاون و همیاری در امور کشاورزی.
- ۷- فرهنگ چه نقشی در افزایش بهره وری دارد؟ فرهنگ، نقش مهمی در افزایش بهره وری یک جامعه نیز دارد. اگر همه افراد بهره وری در فعالیت های مختلف را ارزش بدانند، جامعه از نظر مادی و معنوی پیشرفت می کند.
- ۸- توجه به بهره وری برای انسان چه سودی دارد؟ انسان می کوشد هوشمندانه کار کند، با به کارگیری روش های عاقلانه، بهتر به اهداف مادی و معنوی خود برسد و بهترین نتیجه را بدست آورد.
- ۹- معنی آیات قرآن کریم و سخنان امامان معصوم (ع) را بخوانید. عوامل مؤثر در بهره وری را از آنها استخراج و فهرست کنید.
  - ✓ بخورید و بیاشامید و اسراف نکنید. (به هدر دادن اسراف کردن)
  - ✓ و در امورشان با یکدیگر مشورت می کنند. (مشورت کردن و استفاده از نظرات دیگران)
  - ✓ هر کس میانه روی کند هرگز محتاج نشود. (میانه روی و اعتدال)
  - ✓ کسی که برای تأمین مخارج خانواده اش تلاش کند همانند کسی است که در راه خداوند جهاد می کند (اهمیت به کار و تلاش و خانواده)
  - ✓ شما را به تقوای الهی و نظم در امور سفارش می کنم. (تقوا)
  - ✓ ... فرصت ها مانند ابر می گذرند، پس فرصت های نیکو را غنیمت بشمرید و از آنها استفاده کنید. (برنامه ریزی در زندگی)

۱۰- هر یک از هنجارهای زیر در جامعه چگونه از بهره وری جلوگیری می کند و در تضاد با آن است؟

- ✓ مهمانی ها، مجالس و جشن های مفصل و پرهزینه (اسراف)
- ✓ مدگرایی و چشم و هم چشمی در خرید لباس به جای تمیز و ساده پوشی (زیاده روی)
- ✓ نداشتن برنامه مناسب برای اوقات فراغت و تفریح (بی نظمی)
- ✓ ورزش نکردن و پر خوری (عدم توجه به سلامتی)

۱۱- نظر شما درباره افرادی که می خواهند با کار نکردن یا کار کم به ثروت یا موفقیت های بزرگ دست یابند چیست؟ هیچ موفقیتی بدون داشتن همت و تلاش میسر نمی شود و این افراد اگر به جایی هم برسند نمی توانند خود را در آن جایگاه نگه دارند.

۱۲- چند راهکار مهم برای افزایش بهره وری در زندگی را بیان کنید.

استفاده مناسب از وقت و زمان - نظم، ترتیب و انضباط در کارها - اصلاح عادت های غلط مصرفی - انجام دادن کارها از روی آگاهی - تنظیم جدول بودجه اقتصادی

۱۳- وقت و زمان ثروتی است که قابل ذخیره و پس انداز نیست. صحیح(*) غلط ( )

۱۴- وقت و عمرمان چگونه تلف می شود؟ اگر ما برنامه و اولویت بندی مناسب نداشته باشیم و در کارهایمان انضباط نداشته باشیم، وقت و عمرمان تلف می شود و دیگر قابل جبران نخواهد بود.

۱۵- بازیافت چگونه انجام می گیرد؟ اگر در برخی از مواد و لوازم مصرف شده در خانه یا مدرسه یا محل کار، تغییراتی ایجاد کنیم، امکان استفاده مجدد آنها وجود دارد، مانند کاغذ، پلاستیک، شیشه، فلزات و ...

۱۶- دو استفاده بازیافت را بنویسید. بازیافت از هدر رفتن منابع سودمند و سرمایه های ملی جلوگیری می کند و مصرف مواد خام و انرژی را کاهش می دهد.

۱۷- صرفه جویی چیست؟ صرفه جویی کم مصرف کردن نیست بلکه درست و به اندازه است. برای مثال برخی خانواده ها در خرید مایحتاج زندگی یا برگزاری مهمانی ها و تهیه غذا اسراف یا زیاده روی می کنند و اغلب، بخشی از مواد غذایی را دور می ریزند. استفاده صحیح از منابع و انرژی و اتلاف نکردن آنها نیز باید مورد توجه قرار بگیرد.

۱۸- انجام دادن کارها از روی آگاهی چگونه باعث افزایش بهره وری می شود؟ با کسب دانش و مهارت لازم برای هر کار، بازدهی کار ما بیشتر می شود و کمتر اشتباه می کنیم. برای مثال، اگر روش تعمیر وسیله ای را ندانیم و به آن دست بزنیم، ممکن است آن را خراب تر کنیم. برخی از مواد و وسایل به دلیل ناآگاهی افراد از روش های درست نگه داری آنها از بین می روند. مانند اگر شیوه صحیح شست و شوی یک لباس یا نگهداری مواد غذایی را ندانیم، رودتر از بین می روند و یا غیر قابل استفاده می شوند.

۱۹- کدام گزینه نقش مهمی در افزایش بهره وری دارد؟

- الف) فرهنگ (*) (ب) اقتصاد ( ) (ج) سیاست ( ) (د) حکومت ( )

۲۰- آیا سطح بهره وری دانش آموزی که کیف یا کمد لوازم التحریرش شلوغ و نامرتب است، پایین می رود؟ بله، چون نداشتن نظم و ترتیب و انضباط در کارها باعث هدر رفتن وقت و زمان برای پیدا کردن وسایل و لوازم التحریرش می شود و باعث پایین آمدن بهره وری می شود.

۲۱- برخی از دانش آموزان چگونه از اوقات تابستان خود استفاده می کنند؟

برای کار آموزی و کسب مهارت های مختلف و حتی درآمد استفاده می کنند و این فرصت طلایی را فقط صرف تفریح و اوقات فراغت نمی کنند.

۲۲- منظور از تنظیم جدول بودجه اقتصادی چیست؟ تنظیم این بودجه چه فایده ای دارد؟ تنظیم جدولی که در آن درآمدها و هزینه های (دخل و خرج) ماهانه افراد یا خانواده نوشته می شود و همکاری بین اعضای خانواده نیز از راهکارهای کمک به بهره وری است. مخارج شما کنترل می شود، اندوخته های شما بهتر مدیریت می شود، هزینه های غیر ضروری حذف می شود و خانواده دچار مشکل نمی شود.

۲۳- یکی از عادت های غلط بعضی از دانش آموزان مصرف نادرست و بی رویه کاغذ است، چند راهکار برای بهره وری در مصرف کاغذ پیشنهاد کنید. استفاده از دو طرف کاغذ، استفاده از کاغذ های باطله، استفاده از پشت برگه ها به عنوان چرک نویس، ساخت کاردستی از کاغذهای باطله، استفاده از دفاتر سال های قبل، استفاده از وایت برد کوچک خانگی و ...

۲۴- تفکیک زباله از مبداء یعنی چه؟ چه راهکارهایی برای کمک به این امر می توانید برشمارید؟ تفکیک زباله از مبداء یعنی جداسازی مواد از یکدیگر در محل، به منظور جلوگیری از آلودگی بیشتر، با برنامه ریزی تا موادی که قابل بازیافت هستند مجدداً به چرخه طبیعت برگردند. لذا زباله ها و پسماندها قبل از اینکه روی هم انباشته شوند از هم جدا می شوند. تفکیک زباله در مبداء باعث کاهش هزینه و زمان بازیافت می شود. باید برای اینکار زباله های شیشه ای را در بسته های سبز رنگ، پلاستیک ها در بسته های قرمز رنگ، مواد ارگانیک و فاسد شدنی در بسته های نارنجی رنگ، فلزات در بسته های آبی رنگ، کاغذها در بسته های لیمویی رنگ و باتری ها در بسته های خاکستری رنگ تفکیک شوند.